

FORTIS: VERZOEK TOT VASTSTELLING WANBELEID

De aandeelhouders van Fortis zullen het jaar 2008 niet snel vergeeten. In het weekend van 3 tot 5 oktober 2008 werd Fortis grotendeels genationaliseerd. Aandeelhouders werden volledig buitenspel gezet. Van de ene op de andere dag waren zij geen aandeelhouder meer in een bank-verzekeraar, maar in een financiële holding van gestructureerde kredieten, een internationale verzekeraar en cash. Van enige compensatie voor hun verlies was geen sprake.

De VEB komt op voor de belangen van gedupeerde aandeelhouders van Fortis. Daarvoor heeft de VEB reeds twee juridische procedures gestart: 1) een enquêteprocedure tegen Fortis en 2) een aansprakelijkheidsprocedure tegen de Nederlandse staat. Een derde procedure wordt gestart nu het enquêteonderzoek is afgerond en deze betreft de aansprakelijkstelling van Fortis en haar bestuurders vanwege misleiding van beleggers.

Onjuiste informatie

De onderzoekers van de Ondernemingskamer (OK) hebben op woensdag 16 juni 2010 het definitieve onderzoeksrapport naar het beleid en de gang van zaken bij Fortis in de

periode van 1 januari 2007 tot 10 oktober 2008 gepubliceerd. De conclusies zijn overduidelijk: Fortis heeft stelselmatig onjuiste en/of onvolledige informatie verstrekt aan beleggers. Daarnaast heeft het bestuur op cruciale momenten weinig doeltreffend, in feite paniekerig en onsaamenhangend, geopereerd. De VEB heeft de OK verzocht op basis van het enquête rapport wanbeleid vast te stellen. Het verzoekschrift daartoe is ingediend op 16 augustus 2010. De OK kan bijna niet anders dan concluderen tot wanbeleid. De mondelinge behandeling van de tweede fase van de enquêteprocedure staat gepland voor 10 februari 2011. Voor de behandeling van het verzoek van de VEB en het verweer van Fortis is de hele dag uitgetrokken. De eindbeschikking van de OK volgt vermoedelijk enkele maanden later.

Misbruik van dwangpositie

De VEB heeft op 24 april 2009 de Nederlandse staat gedagvaard vanwege onrechtmatig handelen bij de nationalisatie van Fortis. In de periode tussen 29 september en 4 oktober 2008 is een situatie ontstaan waarin Fortis geen andere keuze had dan de Nederlandse activiteiten aan de Nederlandse staat te verkopen, onder

meer doordat de staat dreigde met ingrijpen van de toezichthouder.

Fortis bevond zich ten opzichte van de Nederlandse staat in een dwangpositie. De Nederlandse staat heeft van die dwangpositie misbruik gemaakt door een prijs te bedingen die niet gebaseerd was op een onafhankelijke waardering. Daarnaast heeft de Nederlandse staat zonder enige noodzaak ook de verzekeringsactiviteiten van Fortis in de transactie betrokken. Daar komt dan nog bovenop dat de Nederlandse staat de nijpende omstandigheden gedeeltelijk zelf heeft laten ontstaan.

De Nederlandse staat moet daarom een schadevergoeding betalen aan de toenmalige aandeelhouders Fortis. De VEB heeft de dagvaarding uitgebracht samen met de Belgische belangenorganisatie Deminor. De Nederlandse staat en Fortis hebben inmiddels hun conclusies genomen. De Nederlandse staat stelt zich op het standpunt dat zij zich niet onrechtmatig heeft gedragen. De VEB bereidt zich thans voor op de volgende stappen. Op 29 november 2010 zal pleidooi worden gehouden bij de rechtbank Amsterdam. De VEB zal daarvoor nog enkele onderzoeksrapporten indienen. De VEB houdt er rekening mee dat het nog enige tijd zal duren alvorens de

rechter zich in eerste aanleg uitlaat over de aansprakelijkheid van de Nederlandse staat.

De minister van Financiën heeft ondertussen laten weten binnen afzienbare tijd zijn exitstrategie voor de staatsdeelnemingen in ABN Amro en ASR te publiceren. De VEB maakt zich sterk voor de belangen van voormalige aandeelhouders van Fortis in beide vennootschappen. Al in oktober 2008 heeft de VEB bij het ministerie van Financiën aangedrongen op het respecteren en compenseren van de belangen van voormalige aandeelhouders.

Misleiding

Op basis van de bevindingen van de onderzoekers in de enquête kan niet anders worden geconcludeerd dan dat Fortis beleggers heeft misleid en dat de bestuurders van Fortis gefaald hebben in het deugdelijk besturen van Fortis in de periode vanaf de overname van ABN Amro in 2007 tot de gedeeltelijke nationalisatie op 3 oktober 2008. In die periode is volgens de VEB sprake van een misleidend prospectus en van andere misleidende publicaties en misleidende uitspraken van bestuurders van Fortis. Beleggers hebben daardoor schade geleden. De procedure wordt nog dit najaar opgestart door de advocaten van de VEB. ■

VDM RAMMELDE AAN ALLE KANTEN

Op 10 september 2009 was het definitieve einde oefening voor wat ooit een van de grootste hoekmansbedrijven ter wereld was. De teloorgang van Van der Moolen (VDM) is het bijna klassieke verhaal van een giftige combinatie van factoren die een onderneming naar de afgrond kunnen leiden: een strategie die om de haverklap werd omgegooid, geen oog voor risico's, een alleen-

heersende bestuursvoorzitter en commissarissen die slechts toekeken hoe het bedrijf langzaam ten grave werd gedragen. Aandeelhouders is jarenlang een rad voor ogen gedraaid. Interne puinhopen zijn vakkundig binnen de bedrijfsmuren gehouden.

Alle betrokkenen rond de deconfiture van VDM verzochten de Ondernemingskamer (OK) een onderzoek naar wanbeleid te gelasten, dat op 5 juli 2010 werd toegewezen. De OK ge-

lastte een onderzoek over de periode 1 januari 2005 (het moment dat de overname van Curvalue plaatsvond) tot en met de datum van faillissement op 10 september 2009. De OK typeert in haar uitspraak het handelen van VDM als zwalkend beleid. Het gaat dan met name om de overname van Curvalue. Binnen een jaar na de overname moest al 10 miljoen euro aan goodwill worden afgeboekt: 22 procent van de koopsom. Ook vermoedt de OK dat

VDM niet adequaat heeft gehandeld toen het handelshuis eind 2008 in liquiditeitsproblemen kwam.

De door de OK aangestelde onderzoekers zijn inmiddels druk bezig met hun onderzoek. De verwachting is dat het rapport in het voorjaar van 2011 wordt gepubliceerd. Als de onderzoekers oordelen dat er inderdaad sprake is geweest van wanbeleid, kunnen op grond daarvan eventuele vervolgstapen worden ondernomen. ■